

poslední aktualizace:
8.10.2025

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a potírání sexuálního zneužívání dětí: „Chat Control“

Návrh **evropského nařízení**, pro které se vžilo označení Chat Control, má podle Evropské komise dlouhodobě **sloužit k ochraně dětí na internetu před sexuálním zneužíváním**. Cílem je zavést jednotná pravidla v celé EU, která by pomáhala členským státům odhalovat a označovat online sexuální zneužívání dětí. V praxi by nařízení **ukládalo** poskytovatelům komunikace – tedy chatovacím aplikacím (WhatsApp, Messenger, Signal apod.), e-mailům, sociálním sítím i cloudovým uložištím – **povinnost automaticky prohledávat obsah zpráv a souborů**. Pokud by algoritmy či umělá inteligence odhalily materiál související s dětskou pornografií nebo zneužíváním, měly by jej ihned nahlásit úřadům.

Podle autorů návrhu

umožní Chat Control doplnit dosavadní neúplné způsoby boje proti šíření dětské pornografie. Evropská komise upozorňuje, že během posledních let dramaticky narostl počet hlášení CSA (child sexual abuse) materiálu (například z 1 milionu hlášení v roce 2010 na více než 20 milionů v roce 2024) a mnoho poskytovatelů samo od sebe situaci nestíhá zvládat. Navržené nařízení by proto vyžadovalo po firmách i **provedení podrobné bezpečnostní analýzy rizik** a případná přijetí tzv. „příkazů k detekci“ (detection orders), které by vydával soud nebo nezávislý orgán na žádost národní autority, tedy cíleně proti konkrétním službám či uživatelům.

Klíčovým prvkem navrhované regulace je způsob skenování. Aby systémy fungovaly i u end-to-end (koncových) šifrovaných služeb, musel by být obsah **skenován** přímo na uživatelském zařízení ještě před odesláním, čímž by se koncové šifrování prakticky zrušilo. V praxi to znamená instalovat do telefonu technologii, která by **prohledávala vše, co člověk píše či ukládá**, což je jedním z předmětů kritiky. Jak **uvádí** europoslankyně M. Gregorová, systém by měl „na straně klienta, tedy ve vašem telefonu, před odesláním skenovat, co jste napsal. Byť oficiálně jen videa, obrázky a odkazy, ve skutečnosti si ale při identifikaci odkazů musí přečíst i text.“ **Česká média** doplňují, že nová opatření by tak prakticky **zrušila garantované šifrování konverzací**. Tato technologie byla kritiky označena za technicky neproveditelnou a mohla by vést k velkému počtu falešných označení nevinných uživatelů. Poskytovatelé jako Meta či Signal varovali, že pokud by se kompromisy směřující k de facto plošnému skenování i šifrovaných zpráv prosadily, ohrozilo by to digitální bezpečnost uživatelů. Signal například pohrozil, že raději opustí trh EU, než aby zradil své záruky ochrany soukromí.

Návrh vyvolává v Evropské unii **silné rozpory**. Na společném summitu členské státy nedávno předložily své postoje, a zatím se **nenášla většina pro schválení**. Podle aktualizovaných přehledů **setrvávají proti** Chat Control především Rakousko, Belgie, Česko, Finsko, Nizozemsko a Polsko. Zatímco například Slovensko, Itálie, Španělsko, Francie a další země **podpořily** přijetí **s argumentem ochrany dětí**. Některé státy jako Německo či Řecko se zatím vyjádřily nejistě. Plánované hlasování v Radě EU je stanoveno na 14. října 2025. Podaří-li se sestavit tzv. blokovácí menšinu (v EU nejméně 4 země s dohromady 35 % populace), **hlasování by mohlo být zablokováno**. Česká republika již dříve přispěla tím, že se při jednáních o původním návrhu v roce 2024 **zdržela hlasování**. Aktuálně se chystá Česká republika **slovy ministra vnitra Rakušana** jednoznačně hlasovat proti, pokud by se podoba zákona nezměnila.

Zastánci této politiky zdůrazňují, že jde o **nutný krok k boji proti šíření dětské pornografie** a prevenci pohlavního zneužívání

dětí. EU komisařka **Ylva Johansson připomínala**, že cílem nařízení není „čistit komunikaci“, ale odhalovat a blokovat nelegální obsah. Podle dřívějších studií Evropské komise již existuje řada nástrojů pro detekci známých CSAM materiálů (materiál zobrazující sexuální zneužívání dětí), ovšem nové předpisy by měly **rozšířit zákonné pravomoci a donutit všechny poskytovatele k pravidelnému vyhledávání**.

Kritici ale varují, že povinné skenování sdělení všech občanů znamená de facto **plošné sledování a zásah do základních svobod**. Evropský inspektor ochrany osobních údajů (EDPS) již v lednu 2024 **konstatoval**, že povšechná, nespecifická a automatizovaná analýza všech textových komunikací nedodržuje princip proporcionality. Rovněž výkonná ředitelka WhatsAppu **upozornila**, že návrh by přinutil firmy skenovat každou osobní zprávu a ohrozil by tak soukromí a bezpečnost EU občanů. Analytici **dodávají**, že technologie pro rozpoznávání obsahu nejsou dostatečně spolehlivé a s nejistotou přinesou i spoustu falešných hlášení, což by zatížilo policii i běžné uživatele.

Pro české uživatele by přijetí nařízení znamenalo, že by se muselo implementovat i v Česku jako právo EU. Praxe by znamenala, že poskytovatelé komunikačních služeb (od WhatsAppu až po Gmail či cloudové služby) by byli **povinni automaticky skenovat soukromé zprávy a soubory svých uživatelů**. Jak varuje server Expat, „šifrované soukromé konverzace uživatelů by nemusely zůstat plně chráněné“, a citlivá data by se tak mohla dostat k nechtěným čtenářům či úřadům. Odborníci navíc **připomínají**, že není reálné současně plnit přísné požadavky na detekci a zároveň zachovat bezpečné šifrování. Nová pravidla by podle nich mohly vytvořit v Evropě **„toxický trh“** pro šifrované služby, které by trh EU opouštěly nebo by do něj vůbec nevstupovaly.

Česká vláda a většina politických představitelů na Chat Control reagují odmítavě. Premiér Petr Fiala jasně **uvedl**, že „sledování soukromé korespondence občanů nepřipustíme. Nechceme žít ve světě připomínajícím Orwellovu knihu 1984. Soukromí občanů je základní hodnota, kterou musíme chránit.“ Česká média citují i opoziční politiky napříč spektrem. Například předseda SPD R. Fiala ho **označil** za „obyčejné šmírování lidí“. 1. místopředseda ANO Karel Havlíček **uvedl**, že „nikdo samozřejmě nemůže fandit tomu, pokud se zneužívá dětská pornografie, to je něco ohavného. A musí se hledat nástroje, aby se tomuto zabránilo. Ale nemůže se to udělat ad hoc ve smyslu celku.“ Europoslanec Filip Turek (za Přísahu a Motoristy sobě) **se domnívá**, že mechanismy na to, jak ochraňovat děti a zabránit dětské pornografii, již existují a mají se zlepšovat. „Ale mají se zlepšovat v rámci institucí, které jsou k tomu určeny. V rámci policie, v rámci soudů a tak dále.“

Hnutí Starostové a nezávislí (STAN) se rovněž k Chat Control **staví odmítavě** v jeho současné podobě. Předseda STAN a ministr vnitra Vít Rakušan **uvedl**, že Česko návrh „v této podobě určitě nepodpoří“ a že by šlo o **nepřiměřený zásah do soukromí**, byť ochrana dětí je důležitá. Podobně europoslanec Jan Farský (STAN) **říká**, že plošné skenování soukromé komunikace je nepřijatelné a podpořit lze jen cílené zásahy na základě soudního povolení. Zároveň zdůrazňuje potřebu rovnováhy mezi ochranou dětí a ochranou soukromí. Poslankyně Barbora Urbanová **připomíná**, že současná dánská verze návrhu je pro STAN nepřijatelná. A místopředsedkyně STAN Michaela Šebelová **přirovnala** plošnou kontrolu zpráv k „rozlepování dopisů“ a dodala, že takto nastavené řešení je pro STAN nepřijatelné, přestože je nutné hledat účinné cesty, jak chránit děti on-line. Celkově tedy STAN prosazuje **ochranu dětí bez plošného prolamování soukromí a šifrování**. Odmítá tedy masový dohled, ale je otevřen cíleným a zákonným postupům proti pachatelům. V tomto postoji existuje napříč politickým spektrem v České republice široce **sdílená shoda**.

Nařízení Chat Control

tedy zůstává předmětem bouřlivé debaty. Místo aby se celá Evropa spojila, členské státy prezentují rozdílné postoje a text se stále doladuje. O konečném znění i přijetí nařízení rozhodne podzimní jednání Rady EU (předsedá mu Dánsko), přičemž české úřady důrazně trvají na tom, aby se zabránilo plošnému dohledu nad soukromou komunikací občanů. Bez ohledu na výsledek však debata o Chat Control upozornila na **napjatý poměr mezi ochranou dětí a ochranou soukromí v digitálním prostoru** a na to, že Češi v této diskusi hodně spoléhají na spojence v ostatních zemích, kteří sdílejí jejich obavy.

